

Merhaba

Bu benim ilk köşe yazım. Buraya nasıl geldiğim uzun hikaye, belki zaman içinde bazı noktalarına değinirim. Bu yazıda biraz hangi kimliklerimle bu köşede olduğumdan ve burada ne yapmaya çalışacağımdan söz etmek istiyorum. Kırkıdan sonra, lise yıllarındaki hayallerinin peşinden gitmek için, önce Boğaziçi Üniversitesi'nde gelişim psikolojisi yüksek lisansı yapmış arkasından da Parent Coaching Institute'dan ebeveyn koçluğu eğitimi almış bir ana baba rehberiyim. Kendini bildi bileli çocukları çok seven, ama çocuk sahibi olmaya çok geç cesaret edebilmiş bir kadını. Çocuk sahibi olmanın en derin acılarını da en büyük keyiflerini de yaşamış, yaşamakta olan bir anneyim. Yarım yüzyıldır bu ülkede yaşadığı için bazen çok memnun, bazen çok şikayetçi, bazen çok gururlu, bazen utanç duyan, bazen umutlu bazen karamsar epey yaralanmış bir insanım. İşte bütün bu kimliklerimle her Cumartesi, bu köşede annelik hallerinden, çocuklardan, çocuk gelişiminden söz edeceğim. Çocuk gelişimine ilişkin bildiklerimi paylaşacak, kitaplarda yazan ideal anne baba tutumlarından söz edeceğim. Ama bunları yazarken, şu toplumsal koşullarda anne olmanın nasıl bir sihirbazlık olduğunu hep aklımda tutacağım. Elimden geldiğince, yazılarımı okuyan hiç bir annenin suçluluk duyduğu konular listesine yeni bir madde eklemesine yol açmamaya çalışacağım, çünkü annelerin ihtiyacı olan son şeyin bu olduğuna inanıyorum. Üstelik çocukların da mükemmel annelere değil “yeterince iyi” annelere ihtiyaçları olduğuna inanıyorum.

“Yeterince iyi” anne, benim uydurduğum bir kavram değil, İngiliz pediatrist ve psikanalist Donald Winnicott'ın (1896 – 1973) literatüre soktuğu bir kavram. Winnicot, bebeğin sağlıklı gelişiminin temellerini, bebeğini seven sıradan bir annenin, sıradan şefkatli bakımının oluşturduğunu söylüyor ve bu sıradan anneyi, “yeterince iyi” anne olarak tanımlıyor. Ben burada kavramı biraz esnetiyorum ama “yeterince iyi” annenin meramını anlatan bir kavram olduğunu düşünüyorum.

Tanıdığım annelerin eksikler, hatalar, suçluluklar listelerinin hepsi birbirinden uzun. Hiç eksilmeden, sürekli uzayan listeler bunlar. Bazen bana annelik demek suçluluk demek, vicdan azabı demek gibi geliyor. “Dün sokağa çıkarken üstüne daha kalın bir şeyler giydirseydim üşümez, hasta olmazdı.” “Sokağa çıkarken daha ince bir şey giydirseydim, terlemez, hasta olmazdı.” “Babasından ayrılmamış olsaydım, bu kadar kavgacı olmazdı.” “Ben ona hep kimseye vurmamasını tembihlemeseydim, şimdi arkadaşından dayak yemezdi.” “Bahçede oynamasına izin vermeseydim, ağaçtan düşmezdi.” “Bahçede oynamasına izin verseydim, bu kadar kilo almazdı.” Sizce de gücümüzün sınırlarını abartmıyor muyuz? Sizce de çocuğumuzun bütün hareket ve sorumluluk alanını elinden almış olmuyor muyuz? Sizce de kendimize çok yüklenmiyor muyuz? Evet, annelerin çocuğun gelişiminde çok büyük rolleri var, ama yalnız onların mı rolü var? Toplumsal koşulların ve çevrenin rolü yok mu? Peki ya çocukların kendi rolleri?

Bu köşede sık sık çocukların sevgi ve şefkat ihtiyaçlarından, oldukları gibi, birey olarak kabul edilmelerinin öneminden söz edeceğim. Ama bunların hepsinin, bizim de temel ihtiyaçlarımız olduğunu düşünüyorum. Kendimize karşı son derece acımasızken çocuklarımıza karşı şefkat dolu olmak ya da kendimizi eksiklerimizle kabul etmeden, çocuklarımızı oldukları gibi kabul etmek çok zor geliyor bana. İşte yazılarımda, bir yandan daha iyiyi ve daha doğruyu arayışınızda yol gösterici olmaya bir yandan da enerjinizi kendinizle kavgaya değil çocuklarınıza yöneltmenize yardımcı olmaya çalışacağım. Birlikte hem kendisi hem çocukları daha keyifli, daha mutlu “yeterince iyi” anneler olmanın yollarını arayacağız.

